

EU

**ETELÄ-
POHJAN-
MAALLA**

★ Osaamisen asialla

Sisältö

- 3** *Etelä-Pohjanmaalla jokainen vuosi on osaamisen teemavuosi*
- 5** *Terveisiä EU-tietokeskuksesta!*
- 6** *Euroopan osaamisen teemavuosi: Työkäisten osaaminen esille!*
- 9** *Keskiössä oman osaamisen kehittäminen*
- 10** *Työllisyys kasvaa, mutta väki vähenee*
- 12** *Oppimateriaaleja kestävään yrittäjyyteen – Sedulle EITA-palkinto*
- 14** *WFEO tukee maakuntia kansainvälistymisessä*
- 16** *Etelä-Pohjanmaan paikallispäätäjät EU:ta rakentamassa*
- 18** *Suomen koulutustason nosto ratkaistaan maakunnissa*
- 20** *Kiinnostaisiko rekrytointi tai työnhaku Euroopasta?*
- 22** *Ukrainasta Etelä-Pohjanmaalle – kokemuksia kielitaidon edistymisestä*
- 23** *Etelä-Pohjanmaan opisto tutustui Euroopan parlamenttiin*
- 24** *Luontoihmiselle Etelä-Pohjanmaa tarjoaa monimuotoisuudellaan muutakin kuin lakeuksia*
- 26** *Liiveri tukee nuorten kansainvälisyyttä ja vaikuttamismahdollisuuksia*
- 28** *Nuoret ja päättäjät tapasivat Wilholassa*
- 30** *Päihitä EU-sanaristikko!*
- 31** *EU-vaalit 2024*

Etelä-Pohjanmaalla jokainen vuosi on osaamisen teemavuosi

Euroopan komission puheenjohtaja **Ursula von der Leyen** piti kauden viimeisen puheensa Euroopan unionin tilasta 13.9.2023. Puheessaan hän nosti esiin osaavan työvoiman puutteen. Koko maanosa kärsii tänä päivänä työvoimavajeesta niin palveluissa, teollisuudessa kuin alkutuotannossa. Mutta miten tähän tilanteeseen on tultu? Osaksi varmasti on kyse myönteisestä taloudellisesta kehityksestä, mutta myös väestön vauhdikkaasta ikääntymisestä.

Etelä-Pohjanmaa on herännyt osaamisvajeeseen vähän hitaasti. Meillä on riittänyt nuoria ikäluokkia niin omiksi tarpeiksi, kuin myös maailmalle muiden tarpeisiin. Maakunnassa ei myöskään ole ollut aiemmin niin paljon korkeaa osaamista vaativia toimialoja. Tilanne on kuitenkin radikaalisti muuttunut ja monet toimialat maakunnassa tarvitsevatkin nyt joukkoihinsa osaavia työntekijöitä. Työvoima ikääntyy ja vähenee nopeaan tahtiin samalla kun kykymme kouluttaa uutta osaavaa työvoimaa on riittämätön kysyntään nähden. Kymmenet toimialat etsivät osaavaa työvoimaa maakunnassa.

Mitä EU voi tässä tilanteessa tehdä? No paljonkin. Makrotasolla tärkeintä on unionin vakaus ja kriisinsietokyky. Toinen tärkeä asia on EU:n ulkorajapolitiikka. Kolmansista maista on saatava joustavasti uutta työvoimaa. Kolmanneksi mikrotasolla EU tukee alueita monin eri tavoin työvoiman liikkuvuuden, osaamisen kehittämisen ja alueiden kilpailukykyyn kehittämiseksi. Rajana on alueiden oma kyky ja halu hyödyntää näitä välineitä.

Veikkaan, että Etelä-Pohjanmaalla osaavan työvoiman riittävyyden turvaaminen tulee olemaan kehittämisen kärkiteema pitkään. Ongelman ratkaisu vaatii pitkäjänteistä ja määrätietoista työskentelyä. Tärkeää on myös osaamisen ennakointi. Tulevaisuuden töitä ei tehdä menneisyyden osaamisella.

Antti Saartenoja
Innovaatiojohtaja,
Etelä-Pohjanmaan liitto

 ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia

Terveisiä EU-tietokeskuksesta!

Kuluva toimintavuosi on pitänyt sisällään monipuolisia tapahtumia, useita kohtauksia ja erinomaista pöhinää. Ehdottomasti vuoden antoisimmat tilanteet ovat juurikin niitä hetkiä, kun kohtaamme maakunnan asukkaita ja teemme yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa.

Vuoden 2023 aikana olemme olleet mukana Opinlakeus-messuilla Seinäjoella, EU-päivillä Ilmajoella, pohjalaiskuntien ilmastoseminaarissa Kauhavalla, Etelä-Pohjanmaan Nuorisofoorumissa Ähtärissä ja Putsaa pöytä päättäjillä -nuorisotapahtumassa Jalasjärvellä. Näiden lisäksi olemme järjestäneet monia muita upeita tapahtumia sektorirajat ylittävässä yhteistyössä ympäri maakuntaa – ja lisää on jo suunnitteilla!

Mitä Euroopan unioni on Etelä-Pohjanmaalla? Tähän kysymykseen pyrimme vastaamaan täällä Etelä-Pohjanmaan EU-tietokeskuksessa. Toimintamme keskiössä on tuoda jatkossakin paikalliseen tarpeeseen kohdennettua tietoa EU:sta, mutta haluamme myös entistä vahvemmin osallistaa maakuntamme asukkaita keskusteluun EU:n toiminnasta ja tulevaisuudesta. Keskustelulle tulee antaa entistä enemmän jalansijaa erityisesti vuoden 2024 EU-vaalien alla.

Osaamisen vuosi

Tämän vuoden EU Etelä-Pohjanmaalla -julkaisun pääteemana on Euroopan osaamisen teemavuosi. Euroopan osaamisen teemavuosi on keino edistää keskustelua maanosamme osaajapulasta ja etsiä siihen ratkaisuja. Työvoiman saatavuuden ja korkeakoulutuspaikkojen vähäisen määrän kanssa kamppailevalle Etelä-Pohjanmaalle teemavuoden tavoitteet ovat erinomaisia.

Euroopan unionissa on käynnissä merkittävä väestörakenteen muutos. Monilla Euroopan alueilla on työvoimapula. Esimerkiksi Etelä-Pohjanmaalla työikäinen väestö on vähentynyt kymmenessä vuodessa yli kymmenellä tuhannella henkilöllä. Lisäksi työelämässä tarvittavat taidot ovat jatkuvassa muutoksessa.

Mitä teemavuosi pitää sisällään? Miksi osaamisen kehittämiseen tulisi panostaa? Mistä saamme maakuntaamme osaavaa työvoimaa? Entä miksi tarvitsemme korkeakoulupaikkoja lisää? Seuraavilla sivuilla paneudumme osaamisen teemavuoteen niin Euroopan kuin Etelä-Pohjanmaankin tasolla. Lopuksi tehdään kurkistus myös nuorten kansainvälisyyteen ja Jalasjärven nuorisotapahtumaan.

NAUTINNOLLISIA LUKUHETKIÄ!

EU-tietokeskuksen
viestintäsuunnittelija
Julia Haapasaari.

Euroopan osaamisen teemavuosi: Työikäisten osaaminen esille!

Teksti: Teea Oja, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö ja Ulla-Jill Karlsson, neuvotteleva virkamies, opetus- ja kulttuuriministeriö.

Parhaillaan on käynnissä Euroopan osaamisen teemavuosi, jonka aikana pyritään eri puolilla Eurooppaa vaikuttamaan työikäisten osaamisen kehittämiseen sekä varmistamaan, että osaaminen vastaa työmarkkinoiden tarpeisiin. Teemavuoden taustalla on osaavan työvoiman saatavuuteen liittyvät haasteet ympäri Eurooppaa. Avoimiin tehtäviin on vaikeaa löytää osaavia työntekijöitä, myös Suomessa.

Teemavuodelle on asetettu yhteiset eurooppalaiset tavoitteet, joilla edistetään investointeja koulutukseen ja osaamisen, varmistetaan, että osaaminen vastaa työmarkkinoiden tarpeita, sovitetaan ihmisten toiveet ja taidot yhteen työmarkkinoiden tarjoamien mahdollisuuksien kanssa sekä houkuttellaan kolmansista maista tulevia ihmisiä, joilla on EU:n tarvitsemää osaamista.

Vihreä ja digitaalinen siirtymä edellyttävät jatkuvaa osaamisen päivittämistä, joissain tilanteissa myös uuden oppimista. Työelämän muutoksissa on mieltävä entistä luovemmin, miten työikäiset – joista

valtaosa on työssä – pitävät yllä ja kehittävät osaamistaan työnteon arkeen nivoutuen. Uusiin osaamistarpeisiin vastaaminen edellyttää työmarkkinoiden tarpeisiin vastaavan ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen tarjontaa.

Suomessa teemavuoden toiminnan kolme painopistettä ovat osaamisen tunnistaminen, jatkuva oppiminen sekä työvoiman saatavuus. Nämä ovat ajankohtaisia asioita ei vain teemavuoden aikana vaan myös pitkällä tähtäimellä. Elinikäinen ohjaus, maahanmuutto ja tutkimustieto ovat teemavuoden painopisteitä läpileikkaavia teemoja ja tarjoavat tärkeää tukea teemavuoden tavoitteiden saavuttamiselle.

Suomen osaamisen teemavuoden avulla on tarkoitus innostaa kaikkia yksilöitä osaamisen tärkeyden äärelle. Yksilöillä jo olemassa olevan osaamisen huomaaminen on tärkeää: se, että jokainen pystyy arvostamaan omaa olemassa olevaa osaamista ja tekemään siitä näkyväksi.

**OSAAMISEN TEEMAVUOTTA
VIETETÄÄN 9.5.2023 – 8.5.2024.**

Lisätietoa teemavuodesta löytyy työ- ja elinkeinoministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön sivuilta.

Kaikki osaaminen on arvokasta ja osaamista kertyy monissa eri ympäristöissä. Työtä tekemällä, harrastuksissa ja arjessa kertynyt osaaminen on tärkeää ihan itsessäänkin ja voi myös olla hyödyksi työllistymisessä, ammatillisesti uudelleen suuntautuessa ja elämän ja urapolun muutoksia kohdatessa. Osaamista kannattaa pohtia, havaita, sanoittaa ja tehdä näkyväksi itselle ja ympäristölle. Oman osaamisen tunnistaminen ja sanoittaminen ei ole helppo tehtävä. Laadukkailla tieto-, neuvonta ja ohjauspalveluilla voidaan auttaa yksilöitä. Ohjauspalvelut tukevat myös osaamisen soveltamisessa työmarkkinoiden mahdollisuuksiin ja tarpeisiin sekä osaamisen kehittämisen mahdollisuuksien tarkastelussa.

Jatkuva oppiminen on paras turva työn, teknologian ja maailman muutoksissa sekä yksilöiden hyvinvoinnille. On ennakoitu, että Suomessa jopa vajaa puoli miljoonaa henkilöä tarvitsee uudeleenkoulutusta tai laajaa täydennyskoulutusta lähivuosina. Erityisenä haasteena on, kuinka koulutukseen hakeutuisivat myös sitä eniten tarvitsevat. Uusiin osaamistarpeisiin vastaaminen edellyttää koulutusjärjestelmältä joustavuutta sekä ihmisille mahdollisuuksia päästä tarvitsemaansa koulutukseen työn ohessa ja sen aikana.

Kun puhutaan työikäisten jatkuvasta oppimisesta ja osaamisen kehittämisestä, tulee tarkastella myös työpaikalla ja työnteon lomassa tapahtuvaa oppimista. Tutkimusten mukaan jopa 80 % työuran aikaisesta oppimisesta tapahtuu juuri työpaikalla, työtä tekemällä. Kehittämällä työyhteisöjen toimintakulttuuria ja jakamalla hyviä käytäntöjä voidaan tehostaa työpaikkapedagogiikkaa eli oppimisen järjestelyjä ja tukea työorganisaatioissa.

Osaavan työvoiman saatavuus haittaa monia aloja ja yrityksiä. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa osaajapulaan pyritään vastaamaan mm. jatkuvaa oppimista kehittämällä ja hyödyntämällä paremmin jo olemassa olevaa osaamista. Hallitus lisää jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia erityisesti sosiaali- ja terveydenhuolto- sekä kasvatusaloille.

Kuva: Suomen teemavuoden koordinaattorit Teea Oja, työ- ja elinkeinoministeriöstä oikealla ja Ulla-Jill Karlsson, opetus- ja kulttuuriministeriöstä vasemmalla. Kuvaaja Teea Oja, Osaamisen teemavuoden avajaisissa 9.5.2023 Oodissa.

Suomessa Osaamisen teemavuotta koordinoivat työ- ja elinkeinoministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö. Koordinaatiotoiminnan keskiössä on eri toimijoiden houkuttelu mukaan teemavuoden näkyväksi tekemiseen ja juhlistamiseen. Kaikki toimijat, joilla on työikäisten osaamiseen liittyvää sisältöä, voivat liittää sisältönsä osaksi teemavuoden toteutusta. Sisältö voi olla tapahtuma, tutkimus, blogikirjoitus, podcast – vain mielikuvitus on rajana, miten teemavuonna voi innostaa niin organisaatioita kuin yksilöitäkin osaamisen tarkastelemisen, tunnistamisen ja kehittämisen talkoisiin!

Tehdään yhdessä teemavuodesta näkyvä ja vaikuttava kokonaisuus, jossa juhlietaan meillä jo olevaa osaamista ja iloitaan osaamisen kehittämisestä sekä niistä uusista ovista, joita osaaminen meille avaa.

**YHDESSÄ
TEKEMÄLLÄ
ONNISTUTAAN!**

Hannele Hynynen, palveluasiantuntija,
Etelä-Pohjanmaan kauppakamari.

Keskiössä oman osaamisen kehittäminen

 Teksti: Hannele Hynynen,
palveluasiantuntija, Etelä-Pohjanmaan kauppakamari.

Nykypäivänä oman osaamisen kehittäminen on joka alalla erittäin tärkeässä roolissa. Tiedot vanhenevat helposti jo muutamassa vuodessa (usein nopeamminkin), ja on ihmisestä itsestään paljolti kiinni, haluaako päivittää osaamistaan. Työnantajan pitää pystyä tukemaan työntekijän halua kehityä, panostettava siihen aikaa, ja oltava kartalla siitä, millaista osaamista tarvitaan. On kuitenkin työnantajan etu, että halutaan kehittää omaa osaamistaan, ja että työntekijöiden osaamisen taso vastaa tarvetta.

Meillä Etelä-Pohjanmaalla tuo perusluonteemme jääräpäisyys, voi vaikeuttaa tilannetta. Voidaan olla vahvasti sitä mieltä, että näin on aina menty, ja mennään tästä eteenkin päin. Silkkää ajan ja rahan haaskuuta. Tällä mentaliteetilla ei kuitenkaan taida selvitä enää nykypäivän maailmassa ja työelämässä. Lisää tietoa on hankittava, että pysyy kehityksen kärryillä mukana. Toisaalta taas toinen perusluonteenpiirteemme periksiantamattomuus, ja että tehdään asiat pikkuksen paremmin kuin muut, auttaa asiassa hurjasti.

Moneen tehtävään on keksitty uusia, usein aikaa säästäviä ratkaisuja, jotka kulkevat yleensä käsi kädessä rahansäästön kanssa. Työntekijöiden lisäkouluttamiseen kannattaa siis panostaa, ja nostaa se yhdeksi toiminnan ydinprosessiksi. Viimeisimpänä, suurimpana innovaationa tekoälyn ja ainakin tällä hetkellä ChatGPT:n käyttö töitämme avittamassa. Kouluttautuminen uusien asioiden pariin on nyt tärkeämpää, kuin koskaan. Jos tekoälyä ei opettele ottamaan

työhönsä avuksi, ja nopeuttamaan niitä prosesseja, joissa se pystyy auttamaan, on 1-2 vuoden päästä auttamatta tippunut keltasta.

Työnantajan satsaaminen henkilöstön osaamiseen on panostamista yrityksen kilpailukykyyn, elinvoimaan ja tulevaisuuden menestykseen. Yrityksellä täytyy olla selvillä oma osaamistasonsa, jolloin sitä on helpompi pyrkiä määrätietoisesti vahvistamaan.

Koronan aikana opimme monia uusia tapoja kouluttautua, ja ne tavat ovat varmasti tulleet jäädäkseen. Valikoima on markkinoilla erittäin laaja ja monipuolinen. Jos et halua liikkua kotikonttoriltasi, tai omasta työhuoneestasi, voit osallistua koulutuksiin etänä. Tämä vaihtoehto vaatii mielestäni kyllä vahvaa keskittymiskykyä ja päätöksen, ettei tee mitään muuta samalla, kun koulutus on käynnissä. Paikan päällä koulutukseen osallistumisen etuna on verkostoituminen ja mahdollisuus tavata uusia, saman henkisiä ihmisiä. Uusi tieto on myös yleensä helpompi kuunnella ja omaksua livenä. Toki poikkeuksia aina on, ja tilanne onkin kaikille etuisa, koska vaihtoehtoja on kaikkien makuun sopivia.

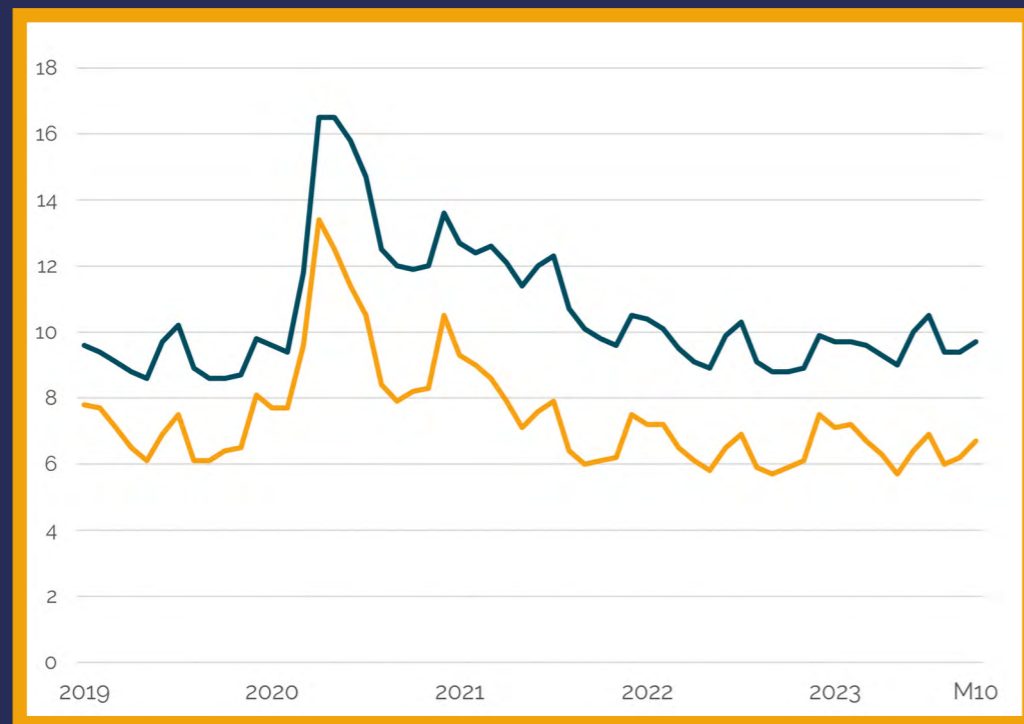
Keskuskauppakamari on tehnyt asiasta tutkimusta (Ratkaisuja osaamisvajeeeseen, 2021). Nostan siitä yhden päätelmän: Merkittävää muutosta tapahtuu vain, jos yksilöt, yritykset ja yhteiskunta yhdessä panostavat muutoksen syntymiseen ja ovat valmiita kehittymään. Me yksilöinä voimme keskittyä vain siihen, että jatkamme itsemme haastamista ja kehittämistä, läpi elämän.

Työllisyys kasvaa, mutta väki vähenee

Etelä-Pohjanmaalla väestön väheneminen ja ikäranteen muutos ovat viheliäisiä haasteita, jotka ovat jo nyt muuttaneet maakuntaa. Väestöllinen ja taloudellinen huoltosuhde ovat varsin abstrakteja termejä, mutta niiden osalta voidaan todeta, että Suomessa on liian vähän työikäisiä ja työtä tekeviä ja tilanne heikkenee tulevaisuudessa, ellei muutosta saada aikaan.

Etelä-Pohjanmaalla työikäinen väestö on vähentynyt huomattavasti viime vuosikymmenen aikana, joka on seurausta suurten ikäluokkien

siirtymisestä eläkkeelle. Vuonna 2012 työikäisiä (15–64-vuotiaita) oli Etelä-Pohjanmaalla 122 926 hlö. ja kymmenen vuotta myöhemmin 109 397 hlö. Tämä muutos tiedettiin varsin hyvin, mutta sen myötä ennustettu työvoimapula odotutti itseään finanssikriisin ja sitä seuranneen pitkän taantuman vuoksi. Suomesta hävisi tuona aikana mm. kymmeniä tuhansia teollisuuden ja ICT-alan työpaikkoja. Etelä-Pohjanmaalla kärsivät erityisesti Seinäjoen ulkopuoliset seudut.

Työttömyysaste Etelä-Pohjanmaalla, tammikuu 2019 – lokakuu 2023.
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Työvoimapula ja kohtaantohaasteet jatkuvat

Viitisen vuotta sitten alkoi näkymään jo myönteisiä merkkejä talouden kasvusta ja Etelä-Pohjanmaalla oltiin hyvin nopeasti tilanteessa, jossa työvoimapula ja rekrytointiongelmista alkoi muodostumaan huomattava este elinkeinoelämän kasvulle. Pandemia-aikakin näyttäytyi vain hetkellisenä kuoppana. Vuonna 2022 työ- ja elinkeinoministeriön työvoimatietokartat -hankkeen loppuraportissa todetaankin: "Voidaan sanoa, että Etelä-Pohjanmaalla työmarkkinoiden kohtaantotilanne on jopa poikkeuksellisen vinoutunut".

Kyseessä ei ole vain yhtä vuotta koskeva poikkeus, vaan Etelä-Pohjanmaalla on ollut kaikkein eniten työpaikkoja auki suhteessa työttömiin työnhakijoihin vuonna 2019, 2021 ja 2022. Tuhansia työpaikkoja on maakunnassa jäänyt saamatta viime vuosien aikana työvoimapulan vuoksi.

Tuoreimpien tietojen mukaan työttömyyttä on Etelä-Pohjanmaalla maan toiseksi vähiten (E-P 6,2 % vs. koko maa 9,4 %) ja työllisyysaste on palannut huipputasolle (78,8 % Q2, 2023). Työvoimapula on laaja-alaista, joka ulottuu ammattityövoimasta aina korkea-asteelle saakka. Viime aikoina uusina työvoimapula-ammatteina on korostunut mm. ICT-alan osaajat.

Harmillista kuitenkin on, että valtakunnan tasolla Etelä-Pohjanmaan tilanne on jäänyt huomiotta. Merkittävää rahoitusta on osoitettu ja osoitetaan yhä suurimmille kaupunkiseuduille, positiivisen rakennemuutosten rahoitukset ovat menneet muihin maakuntiin samoin kuin valtion tuki heikommin pärjääville maakunnille. Etelä-Pohjanmaan tasaisista tulosta ja erinomaista työllisyyttä tuottava toiminta jää useimmiten valtion tutkan alle.

Miten tilanne korjataan?

Etelä-Pohjanmaan tilanne on ristiriitainen ja haastava. Työikäinen väestö vähenee vuosi vuodelta, elinkeinoelämässä odotukset ovat hyvin pessimistiset ja mm. rakennusallalla on nähty jo lomautuksia ja merkittäviä irtisanomisia. Työttömyys on kuitenkin yhä matalaa ja työvoimapula-ammatteja on runsaasti ja työpaikkoja on kohtuullisen hyvin auki.

Työvoimapula ja kohtaantohaasteet edellyttävät välittömästi valtiolta elinkeino- ja koulutuspoliittisia toimenpiteitä, jotta voidaan vastata nykyisiin osaamistarpeisiin ja työvoiman kysyntään. Väestökehitys on rakenteellinen haaste, joka vaikuttaa suoraan työmarkkinoihin. Työikäisen väestön vähenemisen muuttamiseksi ainoa selkeä ratkaisu on työ- ja opiskeluperäisen maahanmuuton lisääminen ja maakuntaan jo saapuneen väestön sijoittaminen maakuntaan.

Tulevaisuudessa on monia epävarmuuksia. Täysin varmaa kuitenkin on, että jatkossa tulemme tarvitsemaan entistä enemmän työtä tekeviä ihmisiä Suomeen ja Etelä-Pohjanmaalle.

Miika Laurila, yhteyspäällikkö, Etelä-Pohjanmaan liitto.

Oppimateriaaleja kestävään yrittäjyyteen – Sedulle EITA-palkinto

Eurooppalainen innovatiivisen opetuksen palkinto (EITA) myönnettiin vuonna 2023 kolmatta kertaa. Suomessa palkinto jaettiin neljälle eri koulutusasteella toteutetulle Erasmus+ -hankkeelle. Ammatillisen koulutuksen palkinto myönnettiin Seinäjoen koulutuskuntayhtymän koordinoimalle hankkeelle.

Sedun Sustainability-driven Entrepreneurship-hankkeessa tehtiin kestävän yrittäjyyden oppimateriaalipaketti. Hanketta vietiin onnistuneesti eteenpäin hankekumppaneiden kanssa.

– Tällainen oppimateriaali puuttui - niinpä käärimme hihamme, ja teimme sellaisen yhdessä kansainvälisten kumppanioppilaitosten kanssa, hankkeen koordinaattori **Timo Paakkanen** Sedusta kertoo.

Millaista materiaalia opetuskäyttöön?

Hankkeessa tuotettuja opetusmateriaaleja voidaan hyödyntää yrittäjyyden opetuksessa eri koulutusasteilla. Materiaalit ovat sovellettavissa eritasoisille oppijoille, ja ne sopivat erilaisiin opintopolkuihin.

Opetusmateriaalin kehittämisen lisäksi hankkeessa ideoitiin vastuullista liiketoimintaa: niin uusia liikeideoita kuin myös tuotteita jo olemassa olevien yritysten tarpeisiin. Hankkeessa oli mukana mittava määrä yrityksiä.

– Vankka työelämäyhteistyö oli hankkeemme ehdoton vahvuus. Lisäksi kaikki partnerit hyödyntävät materiaalia omassa toiminnassaan. Materiaalipaketti on myös helposti levitettävissä eri maihin ja koulutussektoreille. Mielestäni se kertoo, että olemme onnistuneet hankkeessa hienosti, tokaisee Paakkanen.

Hankkeessa tuotettu oppimateriaali löytyy verkosta <https://sdeproject.eu/> ja se on kaikkien hyödynnettävissä.

Miten osaamista ja materiaalia tullaan hyödyntämään?

Sedu on testannut oppimateriaaleja liiketalouden opetuksessa. Hyvien kokemusten rohkaisemana Sedu aikoo koota oppimateriaaleista paikallisesti tarjottavan tutkinnonosan, jota voidaan hyödyntää kaikilla ammattialoilla. Suunnitteilla on myös selvittää, yhteistyössä hankekumppanina olleen SeAMKin kanssa, oppimateriaalin hyödyntämistä väyläopinnoissa. Lisäksi kurssin materiaaleja tullaan hyödyntämään Sedun yhteisten opintojen, kuten yrittäjyysopintojen, toteutuksessa.

Lennolin pehmustemateriaali testissä.

Tiimityö kuuluu oleellisena osana opintoihin.

Eurooppalainen innovatiivisen opetuksen EITA-palkinto

EITA-palkinto myönnettiin vuonna 2023 yhteensä 93 hankkeelle Euroopassa. Palkinnolla haluttiin tuoda esille parhaita Erasmus+ -ohjelmassa toteutettuja opetuskäytänteitä. Suomesta palkinnon saivat myös Muotialan päiväkotit, Mutalan koulu ja Siilinjärven lukio.

Vuonna 2023 Eurooppalaisen innovatiivisen opetuksen palkinnon teemoja olivat koulutus ja innovaatiot, jotka liittyvät parhaillaan vietettävään Euroopan osaamisen teemavuoteen. Teemojen avulla haluttiin korostaa nousevien teknologioiden käyttöönottoa nykypäivän koulutusjärjestelmissä. Tällaisia ovat erityisesti tekoäly, robotiikka, koodaus, ohjelmointi, virtuaalitodellisuus ja yrittäjyys.

WFEO tukee maakuntia kansainvälistymisessä

Teksti: Mirva Männikkö, EU-asiantuntija,
Länsi-Suomen Eurooppa-toimisto (WFEO).

Vasemmalta oikealle: harjoittelija Charlotta Juhola, toimiston johtaja Emilia Pernaa ja EU-asiantuntija Mirva Männikkö.

Länsi-Suomen Eurooppa-toimisto, tuttujen kesken WFEO, on toiminut Länsi-Suomen maakuntien edunvalvojana Brysselin EU-ympyröissä jo lähes kolmenkymmenen vuoden ajan. Omistajiimme kuuluvat Etelä-Pohjanmaan lisäksi Pohjanmaa, Keski-Suomi ja Satakunta. WFEO:lla on kolme perustehtävää: edunvalvonta, EU-asiantuntijatuki ja viestintä. Näistä kolmesta maakuntien edunvalvonta on strategisesti tärkein yhteinen painopiste. On tärkeää, että maakuntien liitot sekä muut toimijat osaavat ja pääsevät vaikuttamaan EU:n lainsäädäntöesityksiin ja rahoitusinstrumenttien painopisteisiin. Viime aikoina agendallamme ovat olleet erityisesti liikennepoliittikan teemat mutta kasvavissa määrin myös tulevaisuuden aluekehityspoliittikkaan liittyvät kysymykset.

Vaikuttavuuden ja näkyvyyden mahdollistamiseksi EU-areenalla WFEO-maakuntien edunvalvonta keskittyy ensisijaisesti kahteen kärkiteemaan: aluekehitys- ja innovaatiopolitiikkaan, jotka ovat maakuntien keskeisimmät välineet alueellisen hyvinvoinnin ja tulevaisuuden rakentamisessa. Muut yhteiset prioriteetit ovat aluekehitys- ja TKI-politiikkaa täydentäviä ja toteuttavia teemoja, kuten liikennepoliittikan suuret kehityslinjat sekä ruokaan ja biotalouteen, energiaan, robotiikkaan ja automaatioon sekä kyberturvallisuuteen liittyvät uudet aloitteet.

WFEO:n EU-asiantuntijatuki keskittyy analyysien tuottamiseen ajankohdaisista EU-aiheista, mahdollisuuksien avaamiseen sekä verkostoihin pääsyn tukemiseen. Etelä-Pohjanmaalle tärkeään maatalouteen ja ruoantuotantoon liittyviä viimeaikaisia komission aloitteita ovat mm. ennallistamisasetus ja maaperän terveyden seuranta koskeva direktiivi. Lisäksi komission on tarkoitus julkaista esitys kestävästä ruokajärjestelmästä vielä tämän syksyn 2023 aikana.

Keskeinen tehtävämme on myös kannustaa alueemme toimijoita kansainväliseen toimintaan. Pyrimme esimerkiksi vahvistamaan Etelä-Pohjanmaan tunnettuutta kestävästä ruoantuotannon ja ruokajärjestelmien maakuntana EU-areenoilla ja vastaavasti lisäämään eteläpohjalaisten toimijoiden tietämystä EU-tason mahdollisuuksista. Tiedotuspalvelumme kautta viestitään aktiivisesti uusista EU-aloitteista, rahoitusohjelmien avautuvista hakukierroksista sekä kumppanuuksista ja kiinnostavista tapahtumista.

Tänä vuonna olemme WFEO:lla seuranneet tiiviisti erityisesti Euroopan osaamisen teemavuoden puitteissa julkaistuja aloitteita ja osallistuneet teemaan keskittyviin tapahtumiin Brysselissä. Teemavuosi on vahva poliittinen viesti siitä, että EU pyrkii panostamaan osaajapulan ratkaisemiseen eri toimenpitein. Ratkaisuja kaivataankin pikaisesti, sillä vihreän ja digitaalisen siirtymän toteuttaminen vaatii monenlaista osaamista sekä etenkin uusien teknologioiden osaajia. Arvioiden mukaan vihreä siirtymä voi vaikuttaa 35–40 prosenttiin kaikista työpaikoista, ja yli 75 prosentilla EU:n yrityksistä on jo nyt vaikeuksia löytää osaavaa työvoimaa. Osaajapula on kilpailukyvyyn pullonkaula myös Etelä-Pohjanmaalla ja muissa Länsi-Suomen maakunnissa, sillä työvoimapula on esteenä innovoinnille ja kasvuille.

Osaamisen teemavuosi näkyy läpileikkaavana teemana komission julkaisemissa eri aloja koskevissa aloitteissa kriittisistä raaka-aineista nettonollateollisuusasetukseen. Teemavuoden puitteissa on jo julkaistu useita toimia, joilla tuetaan osaajapulasta kärsiviä alueita. Esimerkiksi Harnessing Talent -aloitteen kautta perustetaan parhailaan alustaa, jonka avulla pyritään tukemaan alueita osaamisen edistämiseksi, ylläpitämiseksi ja houkuttelemiseksi. Kohderyhmää ovat erityisesti sellaiset alueet, joilla on haasteena työikäisen väestön jyrkkä väheneminen, korkeakoulutuksen saaneiden alhainen tai pysähtynyt määrä sekä nuorten merkittävä poismuutto.

Tulossa on myös aloite helpottamaan EU:n ulkopuolella suoritettujen tutkintojen tunnustamista. EU:n osaajareserviportaalin käyttöönoton on puolestaan tarkoitus helpottaa kansainvälistä rekrytointia ja tarjota kolmansista maista tuleville mahdollisuuksia työskennellä aloilla, joilla on EU:n tasolla strategista merkitystä. Lisäksi tiettyjen EU:n ulkopuolisten maiden kanssa on tarkoitus solmia osaamiskumppanuuksia, joiden avulla tunnustetaan koulutus- ja osaamistarpeita sekä parannetaan liikkuvuusmahdollisuuksia ja laillisia väyliä EU:hun.

Vaikka Etelä-Pohjanmaa ei komission käyttämien mittareiden mukaan olekaan "osaamiskehitysloukussa" eli kaikkein vaikeimmassa tilanteessa väestön vähenemisen, korkeakoulutettujen määrän ja nuorten poismuuton suhteen, kannattaa eteläpohjalaisten silti hyödyntää näitä uusia osaajapulaan ratkaisuja etsiviä aloitteita kaikin mahdollisin tavoin.

Etelä-Pohjanmaan paikallispäätäjät EU:ta rakentamassa

 Teksti: EU-tietokeskus.

Euroopan komissio, Euroopan parlamentti ja Euroopan alueiden komitea ovat jakaneet yhteisen tavoitteen tuoda unioni lähemmäs kansalaisia. Tästä kehkeytyi komission käynnistämä Paikallispäätäjät EU:ta rakentamassa -hanke (Building Europe with Local Councillors, BELC), johon on lähtenyt mukaan paikallispäätäjiä myös Etelä-Pohjanmaalta.

Hankkeessa luodaan eurooppalainen paikallisesti valittujen poliitikkojen verkosto, jonka tarkoituksena on viestiä EU:hun liittyvistä asioista paikallisella tasolla. Eräänä keskeisenä tavoitteena on lisätä kansalaisten osallistumista ja herättää keskustelua EU:sta ja Euroopan tulevaisuudesta. Hanketta hallinnoi Euroopan komissio.

Etelä-Pohjanmaalta BELC-toiminnassa ovat mukana Teuvan kunnanvaltuutettu **Ville Heikkilä** ja Seinäjoen kaupunginvaltuutettu **Piia Kattelus-Kilpeläinen**. Haastattelimme heitä BELC-toiminnan tiimoilta.

Mikä sai sinut lähtemään BELC-jäseneksi?

Ville Heikkilä: Lähdin mukaan keväällä 2023. Sain Etelä-Pohjanmaan liitosta kirjeen tähän hankkeeseen liittyen ja kiinnostuin heti. EU on itselleni sellainen katsomaton kortti, josta halusin tietää lisää.

Piia Kattelus-Kilpeläinen: Olen toiminut BELC-jäsenenä alkukesästä 2023 lähtien. Lähinnä kiinnostus sitä kohtaan, että saadaan EU-asioihin liittyvää päätöksentekoa tuotua lähemmäs kuntatasoa, sillä EU:n päätökset koskettavat myös meitä täällä alueella.

Piia Kattelus-Kilpeläinen

Ville Heikkilä
Kuva: Antti Syrjälä

Mitä BELC-jäsenenä pääset tekemään?

Ville Heikkilä: Pääsee osallistumaan webinaareihin ja pääsee käsiksi verkkoalustaan, jonka kautta saa tarvittavaa tietoa. Minua kiinnostaa, miten pystyn tätä saatua EU-tietoa hyödyntämään päätöksenteossa ja millaisia EU-asioita voin sitten tuoda esiin kuntalaisille. Näihin liittyviä toimia siis pyrin tekemään.

Piia Kattelus-Kilpeläinen: Osallistun webinaareihin, kerron faktoihin perustuvaa EU-tietoa, avaan aiheeseen liittyvää keskustelua ja vien paikallista sanomaa eteenpäin myös suoraan komissiolle. Valtuuston kokouksissa minulla on myös mahdollisuus nostaa esiin aloitteita tähän hankkeeseen liittyen. Tätä työtä tehdään omalla vapaa-ajalla.

Millaisia vaikutusmahdollisuuksia sinulla on verkostossa?

Ville Heikkilä: Tässähän voi verkostoitua kansainvälisesti ja muiden alueen BELC-jäsenien kanssa. Voin verkostossa tuoda esiin kipukohtia EU:n tulevista päätöksenteoista sekä nostaa esiin paikallistason ongelmia, jotka liittyvät esimerkiksi väestöön, kulttuuriin ja elinkeinorakenteisiin. Verkostossa on usein mukana satojakin jäseniä, mutta kyllä minä ääneni saan siellä halutessani kuuluviin. Olemalla aktiivinen, voi verkostossa myös vaikuttaa.

Piia Kattelus-Kilpeläinen: Webinaareissa on keskusteluosuus, jossa voi halutessaan nostaa esiin erilaisia aiheita. Kun on aidosti mukana verkostossa, niin pystyy oikeasti myös vaikuttamaan. Peräänkuulutin syksyllä esimerkiksi sitä, että tässä on kyse myös rahasta. Toiminta tarvitsisi alueelle kohdistettua rahoitusta, jota me jäsenet voisimme yhdessä EU-tietokeskuksen kanssa hyödyntää työssämme vaikuttavuuden lisäämiseksi. Ei oikein omasta pussistakaan näitä toimia voi kustantaa.

Mikä on yllättänyt sinut BELC-toiminnassa ja millaisia odotuksia sinulla on?

Ville Heikkilä: Yllätyksenä tuli se, miten vähän BELC-toiminta on toistaiseksi kiinnittänyt huomiota Suomessa. Hienoa on ollut huomata, että erilaista EU-materiaalia on jäsenille lähetetty luetta-vaaksi. Odotukset ei minulla noin yleensäkkään ole suurenmoiset, niin ei tule suuria pettymyksiä.

Piia Kattelus-Kilpeläinen: Odotan, että Euroopan komissiota oikeasti kiinnostaa, mitä me paikallispäätäjät täällä tehdään hankkeen tiimoilta.

Millaista uudenlaista osaamista tai oppeja olet saanut toimiessasi BELC-jäsenenä?

Ville Heikkilä: Suurin oppi itselleni on, että pitää osata ajatella ja laajentaa sitä omaa näkökantansa ja näkökulmaansa EU:sta. EU:ssa on 27 jäsenmaata, joten tässä valtakunnallisessa verkostossa pääsee tutustumaan myös muiden ihmisten kulttuureihin ja elinolosuhteisiin. Oma ajatusmaailmaansa ei tarvitse kuitenkaan muuttaa, mutta tämä on myös tällaista oman elämäni kasvua.

Piia Kattelus-Kilpeläinen: Ainakin se, että pääsee ylläpitämään omaa kielitaitoaan. Lisäksi pääsee hahmottamaan entistä paremmin sitä, miten EU kokonaisuutena toimii. Kasvatuksellinen ja opetuksellinen näkökulma EU:sta kehittyi myös omia lapsia ja lähipiiriä ajatellen.

Miksi suosittelisit muita päättäjiä mukaan BELC-hankkeeseen?

Ville Heikkilä: Ihmisten on aina hyvä oppia uutta. Tässä hankkeessa on mahdollisuus olla mukana, oppia ja lisätä EU-tietoa kuntalaisille.

Piia Kattelus-Kilpeläinen: Tämä on hyvä mahdollisuus laajentaa omaa osaamistaan. Saa olla mukana järjestämässä erilaisia tapahtumia ja lisäksi pääsee käsiksi digitaaliseen alustaan, jonka kautta saa tietoa. Olemme myös puhuneet siitä, että pääsisimme tutustumiskäynnille Brysseliin tai Strasbourgiiin, mikä tekee EU:n kokonaisuuden ymmärtämisestä vielä konkreettisempää.

Mitä muuta haluaisit nostaa esiin BELC-toiminnasta?

Ville Heikkilä: Hanke hakee mielestäni vielä paikkaansa, mutta eiköhän se tästä vielä selkeydy.

Piia Kattelus-Kilpeläinen: Jos joku päättäjä on halukas lähtemään mukaan BELC-verkostoon, niin voin kertoa toiminnasta lisää. Omasta kielitaidosta ei kannata huolestua, Suomessa on kyllä kielitaitoa. Jos tarvitsee tulkkausapua, niin sitä kannattaa uskaltaa pyytää. Verkostossa monet henkilöt sitä pyytävätkin.

**PÄÄTTÄJÄ,
TULE SINÄKIN MUKAAN
BELC-TOIMINTAAN!**

Euroopan komissio kutsuu paikallispäätäjiä mukaan Paikallispäätäjät EU:ta rakentamassa -hankkeeseen. Tutustu tarkemmin toimintaan ja hakemuksen tekoon Euroopan unionin verkkosivuilta.

Suomen koulutustason nosto ratkaistaan maakunnissa

Suomen korkeakoulutusjärjestelmä on kansainvälisesti vertailuna tasa-arvoinen ja korkealaatuinen. Koulutukseen panostaminen on menneinä vuosikymmeninä osoittautunut Suomen talouden kehityksen ja hyvinvoinnin näkökulmista erinomaisesti investoinniksi. Nykyinen alueellisesti kattava korkeakouluverkosto on tuottanut osaavaa työvoimaa niin metropolialueelle, maakuntakeskuksiin kuin pienempiin kuntiin.

Suomessa on viime vuosina kuitenkin huomattu, että huolimatta korkeakoulujärjestelmämme hyvistä puolista ja erinomaisista tuloksista, olemme Euroopan mittakaavassa ja laajemmaltakin kansainvälisesti tippuneet muiden maiden tahdista. Suomessa nuorten aikuisten (25–34-vuotiaiden) koulutustaso ei ole kasvanut juurikaan viime vuosikymmenen aikana ja samaan aikaan muissa maissa on tapahtunut merkittävää kasvua.

Suomi ei kestä enää toista vuosikymmentä koulutuksellisessa taantumassa. Kyseessä on kriittinen kysymys koko Suomelle eikä ongelmaan saada ratkaisua panostamalla vain suurimpien kaupunkien oppilaitoksiin, vaan on huomioitava alueet laajasti. Etelä-Pohjanmaa on oiva esimerkki maakunnasta, jossa on potentiaalia koulutustason nostamiselle.

Eteläpohjalaisilla on väkevä sivistyksen hinku

Etelä-Pohjanmaalla on tehty vuosikymmeniä töitä koulutusmahdollisuuksien parantamiseksi. Etelä-Pohjanmaan korkeakoulu yhdistys, Seinäjoen yliopistokeskus ja Suomen paras ammattikorkeakoulu ovat siitä erinomaisia esimerkkejä. Eteläpohjalaisia ei voi syyttää, etteikö maakunnassa olisi pyritty omin voimin tekemään kaikkea mahdollista korkeakoulukentän vahvistamiseksi. Se ei kuitenkaan riitä, vaan valtioneuvostotason päätöksiä tarvitaan maakunnan korkeakoulukentän nostamiseksi riittävälle tasolle.

Etelä-Pohjanmaalla on kiistatta kaikkein vähiten korkeakoulujen aloituspaikkoja suhteessa nuoriin ikäluokkiin. Karkeasti arvioituna Etelä-Pohjanmaalla on 0,8 aloituspaikkaa keskimäärin nuorta kohti, kun naapurissa Pohjanmaalla on lähes 1,5 aloituspaikkaa. Itäisessä Suomessa on vielä enemmän.

Tämän epäsuhdan vuoksi Etelä-Pohjanmaa kärsii huomattavia muuttotappioita muualle Suomeen ja osajapula pahenee vuosi vuodelta. Etelä-Pohjanmaalla alimitoitettujen aloituspaikkamäärien pakottavat nuoret hakeutumaan koulutukseen maakunnan ulkopuolelle. Muualla nuorten on muita harvemmin pakko muuttaa koulutuksen perässä muualle, koska korkeakoulujen tarjonta on laajempaa, aloituspaikkoja on enemmän nuorille ja monet taustatekijät edistävät alueen nuorten hakeutumista ja pääsyä korkeakoulutukseen.

Eteläpohjalaisilla nuorilla on kuitenkin toden totta hyvin väkevä halu kouluttautua, mikä ilmenee opetus- ja kulttuuriministeriön alkuvuodesta 2023 julkaisemasta sivistyskatsauksesta.

Naapurissa Pohjanmaalla syntyneet nuoret aikuiset (25–34-vuotiaat) suorittavat maan eniten korkeakoulututkintoja, mikä on erinomainen saavutus, mutta ei yllättävää aiempien tutkimusten perusteella. Sen sijaan on suorastaan sensaatiomaista, että Etelä-Pohjanmaalla syntyneet suorittavat toiseksi eniten korkeakoulututkintoja!

Etelä-Pohjanmaan sijoituksesta tekee poikkeuksellisen se, että huolimatta täysin alimitoitettujen aloituspaikkojen määrästä, yliopiston puutteesta, matalasta tulotasosta tai vanhempien alhaisesta koulutustasosta, Etelä-Pohjanmaalta ponnistaneet nuoret kouluttautuvat korkealle. He eivät vain lähde opiskelemaan, vaan tutkinnot myös suoritetaan. Jos kaikki Suomessa suorittaisivat korkeakoulututkintoja pohjalaisten tahdilla, niin huolet Suomen koulutustason laskusta olisivat ohii!

ETELÄPOHJALAISILLA ON SUURI SIVISTYKSEN HINKU, JOHON ON VASTATTAVA.

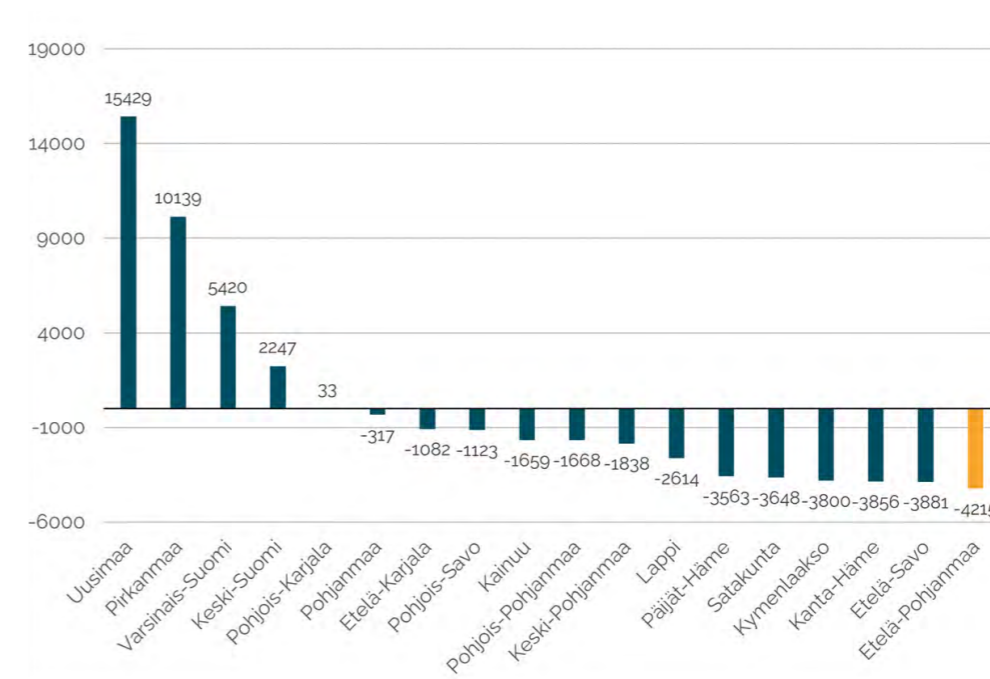
Tämä havainto myös osoittaa, että maakuntamme ulkopuolella on suuri joukko korkeasti koulutettuja entisiä eteläpohjalaisia. Muutto takaisin maakuntaan kuitenkin edellyttää, että heidän toiveisiin ja tarpeisiin voidaan vastata. Työpaikan lisäksi mielikuvilla ja uskomuksilla esimerkiksi asenneilmapiiristä voi olla merkittävä vaikutus muuttopäätösten tekemiseen. Jopa yksittäisillä mediauutisilla voi olla suuri vaikutus siihen, millaisena Etelä-Pohjanmaa näyttäytyy ulospäin. Paluumuuttajat ovat kunnille merkittävä mahdollisuus, joihin voidaan omilla toimilla vaikuttaa.

Korkeakoulutukseen on panostettava pitkäjänteisesti

Nykyinen hallitus on ohjelmassaan sitoutunut lisäämään korkeakoulutuksen aloituspaikkoja. Pääseminen edes lähelle hallituksen asettamia tavoitteita edellyttää lukuisia toimia läpäisyn edistämiseksi ja nykyistä suurempia aloituspaik-

kalisyäyksiä, jotka myös kohdennetaan sellaisiin maakuntiin, joissa on tarpeita ja potentiaalia koulutustason nostamiselle.

Etelä-Pohjanmaa osalta tilanne on hyvin selkeä. Hallitusohjelmassa esitetyt kriteerit aloituspaikkojen lisäämiselle täyttyvät Etelä-Pohjanmaalla selvästi maan parhaiten. Maakunta tarvitsee ja ansaitsee roiman tasokorotuksen ammattikorkeakoulun rahoitukseen. Aloituspaikkojen lisäyksellä voidaan tehokkaasti vastata elinkeinoelämän tarpeisiin ja nostaa aidosti maakunnan koulutustasoa. Seinäjoen ammattikorkeakoulusta valmistuneista n. 60 % jää maakuntaan ja työllistyy poikkeuksellisen hyvin. Muiden samankaltaisten maakuntien korkeakoulujen luvut jäävät kauas taakse. Aloituspaikkoja ei tietenkään kiintiöidä eteläpohjalaisille, vaan tarkoituksena on parantaa koulutuksen saavutettavuutta, joka on merkittävästi parempi jokaisessa muussa Suomen maakunnassa.

Muuttoliike maakuntien välillä 15–24-vuotiaiden keskuudessa vuosina 2017–2022. Lähde: Tilastokeskus, muuttoliike.

Kiinnostaisiko rekrytointi tai työnhaku Euroopasta?

 Teksti: EU-tietokeskus.

Tänä vuonna vietetään Euroopan osaamisen teemavuotta, jonka tavoitteena on kannustaa työkäisiä kehittämään osaamistaan sekä auttaa yrityksiä rekrytoimaan osaavaa työvoimaa. Etelä-Pohjanmaalla työvoiman saatavuuteen ja työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmiin etsitään ratkaisuja myös ulkomailta.

Etelä-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa työskentelevä **Sanna Davidsson** toimii EURES-asiantuntijana. Hän auttaa alueen työnantajia etsimään Euroopan parhaat osaajat ja puolestaan maakunnan työntekijöitä löytämään unelmiensa työpaikan EU- ja ETA-maista.

”SEKÄ TYÖNANTAJIA ETTÄ TYÖNHAKIJOITA ON VARMASTI SATOJA, JOTKA OVAT HYÖDYNTÄNEET EURES-PALVELUITA ETELÄ-POHJANMAALLA.”

-SANNA DAVIDSSON

Mikä on EURES?

EURES (European Employment Services) on kattava eurooppalainen yhteistyöverkosto ja julkinen palvelu, jonka avulla työnantajat ja työntekijät kohtaavat helpommin koko Euroopan alueella. EURES on perustettu toteuttamaan ihmisten vapaata liikkuvuutta Euroopan unionin alueella ja se välittääkin vuosittain jopa 50 000 työntekijää maasta toiseen. Etelä-Pohjanmaalla EURES aloitti toimintansa samaan aikaan kuin Suomesta tuli EU:n jäsen, vuonna 1995.

EURES tukenasi

EURES-asiantuntijat auttavat rekrytoinneissa tarjoamalla neuvontaa työnantajille ja -hakijoille. Palvelut ovat käyttäjille ilmaisia.

Työnantajat saavat apua muun muassa rekrytoinnin suunnitteluun ja käynnistämiseen, työpaikkailmoituksen laatimiseen, soveltuvan kohdemaan valintaan sekä pääsyn CV-pankkiin. Työnhakijat sen sijaan saavat käyttöönsä rekrytointipalvelun, jonne on koottu Euroopan laajuisesti avoimia työpaikkoja.

Sanna Davidsson,
EURES-asiantuntija,
TE-palvelut

– Meidän kauttamme pääset osalliseksi noin tuhannen eurooppalaisen asiantuntijan työntelitysverkostoon, Davidsson vinkkaa.

Sekä työnantajat- ja hakijat pääsevät halutessaan osallistumaan myös verkossa järjestettäviin maksuttomiin European Online Job Days -rekrytointitapahtumiin.

Osaamista Etelä-Pohjanmaalle ulkomailta

Davidsson kannustaa ihmisiä hakeutumaan töihin ja opiskelemaan ulkomaille, vaikka Suomessa ja täällä Etelä-Pohjanmaallakin on pulaa työntekijöistä. Tärkeää on selvittää omat valmiudet, kyvyt ja osaaminen, mikä koskee toki työnhakua myös täällä Suomessa.

– Ihmiset palaavat uusia taitoja ja kokemuksia rikkaampana takaisin. Näin alueen työnantajatkin pääsevät hyötymään uusista kokemuksista ja innovatiivisista ajatuksista sekä laajentuneesta maailmankuvasta, jota opiskelu tai työskentely ulkomailta antaa, Davidsson avartaa.

Työvoimapulasta kärsiviä ammatteja on maakunnassa noin 90. Eräs ratkaisu tähän haasteeseen on työperäinen maahanmuutto.

– Yrityksille lähettäisin sellaiset terveiset, että olkaa avoimia uusille ajatuksille ja mahdollisuuksille, joita maailmalta tulevat rekrytoivat yritykselle tuovat – rohkeutta siis heillekin uuden edessä, Davidsson jatkaa.

Hyödynnä maksuttomat EURES-palvelut

Löydät maksuttomat EURES-palvelut lähimmästä TE-toimistosta. Voit tutustua EURES-toimintaan tarkemmin TE-toimiston verkkosivuilta.

EURES-verkostoon kuuluu myös yksityisiä toimijoita, jotka ovat osa palveluverkostoa. Kaikkien EURES-toimijat löytyvät EURES-portaalista, joka toimii työnantajien ja työnhakijoiden kohtauspaikkana.

Lapualainen yritys mukana EURES-kumppanina

Maahanmuuttoon liittyvien asettautumispalveluiden ja kuntien kotouttamisprosessien kanssa työskentelevä yritys Ponte Oy liittyi EURES-kumppaniksi keväällä 2023. Kumppaniksi ryhdyttiin sillä ajatuksella, että EURES toimii yrityksen toiminnan kannalta luontevana yhteistyötahona.

– EURESin kautta saadaan rekrytoitua alueelle ulkomaalaisia työntekijöitä, joita me sitten autamme asettautumaan ja kotoutumaan täällä Etelä-Pohjanmaalla, Ponten perustaja **Tuomas Männistö** valottaa.

Asettautumispalvelut pitävät sisällään mm. viranomaisasioiden hoitamista ja maahantuloprosessin sujuvoittamista. Kotouttamisessa puolestaan on kyse maahanmuuttajien sopeuttamisesta yhteiskuntaamme.

Ponte on ollut mukana toteuttamassa Osaajia Unkarista -ohjelmaa, joka starttasi EURES-pilottina syksyllä 2023 yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan TE-toimiston ja ELY-keskuksen kanssa. Ohjelma on tarkoitettu mahdollistamaan pk-yrityksille helpon ja joustavan tavan etsiä osaavaa työvoimaa Unkarista.

– Yrityksissä saatetaan kaihtaa byrokratiaa, joka voi tulla eteen ulkomailta rekrytoitaessa. Oman haasteensa tekee myös rajalliset resurssit. Näihin on kuitenkin saatavilla apua erilaisista tukipalveluista, kuten tästä maksuttomasta Osaajia Unkarista -ohjelmasta, Männistö muistuttaa.

Pontessa lähes jokaisella työntekijällä on ulkomaalaistaustaisuus, mikä on yritykselle tärkeä etu. Tällaisena etuna se pitäisi nähdä myös yhä useammassa yrityksessä Etelä-Pohjanmaalla.

– Kannustan yrityksiä rohkeasti kokeilemaan ulkomaalaisen rekrytoimista. Liikkeelle voi lähteä myös jo alueella asuvan ulkomaalaistaustaisen palkkaamisesta, Männistö rohkaisee.

MIKÄ ON OSAAJIA UNKARISTA-OHJELMA 2023?

Osaajia Unkarista -ohjelma on suunnattu teollisuuden pk-yrityksille Etelä-Pohjanmaalla. Ohjelmassa tarjoaa yrityksille maksuttomia rekrytointi- ja asettautumispalveluita. Ilmoittaudu ohjelmaan mukaan viimeistään 31. joulukuuta 2023 mennessä osoitteesta euresep.fi.

Ukrainasta Etelä-Pohjanmaalle – kokemuksia kielitaidon edistymisestä

Teksti & kuva: Nataliia Bazarna.

Tulin Suomeen puolitoista vuotta sitten Ukrainan sodan alkaessa. Minulla ei ollut Suomessa tuttuja tai ystäviä, mikä olisi helpottanut sopeutumista maahan. Ensimmäisistä minuuteista lähtien meidät kuitenkin otettiin vastaan lämmöllä, huolenpidolla ja ystävällisyydellä. Pian saavuinkin Etelä-Pohjanmaalle alueelle, jossa asuu vähän yli 3000 asukasta.

Haluan olla uudessa yhteiskunnassa hyödyllinen. Opettelin suomen kieltä saapumisen jälkeen kunnan järjestämällä kielikurssilla, mutta kielen oppiminen oli itselleni erittäin hidasta, sillä suomen kieltä opetettiin vain 1,5 tuntia viikossa. Halusin nopeuttaa kielen opettelua ja päädyinkin elokuun 2022 lopussa opiskelemaan suomen kieltä ja kulttuuria Etelä-Pohjanmaan opistolle. Opistossa pääsin muiden maahanmuuttajien kanssa jakamaan myös omia kokemuksiamme kielten oppimisesta ja vinkkailemaan toisillemme erilaisista ohjelmasuovelluksista, jotka auttavat suomen kielen oppimisessa.

Kuvassa Nataliia Bazarna.

Suomen kielen oppiminen ei ole helppoa, sillä se on yksi vaikeimmista kielistä ja kielioppi poikkeaa radikaalisti äidinkielestäni. Kirjoitetun muodon lisäksi puhuttu kieli on yleisempää, mikä tarkoittaa maahanmuuttajalle kaksinkertaista työtä kielen oppimisessa ja arjen kommunikoinnissa. Oppimisprosessia vaikeuttaa myös murteiden esiintyminen eri alueilla sekä opetusmateriaalien puute omalla äidinkielelläni. Yleisimmät kielenkääntöohjelmat ovat hyödyksi, mutta usein ne tarjoavat väärää käännöksiä.

Tällä hetkellä opiskelen Etelä-Pohjanmaan opistossa, jossa toimin myös neuvoston jäsenenä ja oppilaskunnan hallituksen puheenjohtajana. Viime keväänä osallistuin Erasmus+ -ohjelmaan, jossa sain unohtumattoman kokemuksen Espanjassa. Opiskelijaelämäni on tällä hetkellä hyvin aktiivista ja pidän siitä kovasti. Ajoittain minulle tulee tunne, etten ymmärrä suomen kieltä tarpeeksi hyvin, mutta saan rohkaisua edistymisestäni ystäviltäni ja opettajiltani. Epätoivoisinakin hetkinä on tärkeää jatkaa sitkeästi kielen opiskelua ja harjoitella kommunikaatiota päivittäin.

Olen opiskellut Ukrainassa pankkialan maisteritutkinnon erikoistuen investointiprojektien rahoittamiseen. Minulla on pitkä kokemus niin sijoitusrahastojen johtamisesta, liiketoimintaprosessien automatisoinnista että yhteistyöstä pankkien sekä leasing- ja vakuutusyhtiöiden kanssa. Haluaisin tehdä oman alan töitä ja hyödyntää osaamistani myös täällä Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla.

Matkani jatkuu uuden kielen opetteluksa ja pääsen tutustumaan suomalaiseseen työelämään eri työharjoitteluiden kautta. Katsotaan, mihin matkani vielä vie täällä Etelä-Pohjanmaalla!

Etelä-Pohjanmaan opisto tutustui Euroopan parlamenttiin

Teksti: Pomedian.

Etelä-Pohjanmaan opiston opiskelijat Toimittajakoulun, oikeustieteen, kauppatieteen ja psykologian opintolinjoilta olivat vuoden 2023 marraskuun puolivälissä Euroscola-matkalla Ranskan Strasbourgissa. Matka toteutettiin Euroscola-apurahalla. Tavoitteena oli tutustua Euroopan parlamenttiin ja Ranskan EU-pääkaupunkiin. Samaan aikaan Strasbourgissa vieraili myös Seinäjoen lukion opiskelijaryhmä.

Strasbourgissa järjestettävä Euroscola-ohjelma kokoaa yhteen opiskelijoita ja opettajia ympäri Eurooppaa. Opiskelijat saavat tilaisuuden tutustua mm. EU:n toimielinten toimintaan, keskustella demokratiasta ja ilmaista mielipiteitään EU:n tekemistä päätöksistä. Ohjelma tarjoaa ennen kaikkea käytännön kokemuksen eurooppalaisesta parlamentarisesta demokratiasta.

Kaksi päivää Ranskan EU-pääkaupunki Strasbourgissa

Matkaan lähdettiin keskiviikkona 15. päivä marraskuuta. Ensin junalla Seinäjoelta kohti Helsinkiä, ja sitten lentäen Helsingistä kohti Saksan Frankfurtia. Suoria lentoja Strasbourgisiin ei ole, joten Frankfurtista matka jatkui perille bussin kyydillä. Matkustaminen järjestettiin Seinäjoen lukion opiskelijaryhmän kanssa samoilla kulkuvälineillä, mutta majoittuminen tapahtui eri hotelleissa.

Torstaina opiskelijat pääsivät vierailemaan Euroopan parlamentissa ja heille oli järjestetty siellä monenlaista ohjelmaa, kuten tapaamisia meppien kanssa ja ryhmätyöskentelyä. Opettajille järjestettiin omaa ohjelmaa iltapäiväksi. Saimme myös parlamentin puheenjohtaja **Roberta Metsolan** terveiset videolta. Perjantaina puolestaan tutustuttiin vapaamuotoisemmin Strasbourgin muihin puoliin ja vapaa-aikaa vietettiin yhteisesti myös kaupungilla. Suomeen palattiin lauantaina 18. päivä marraskuuta eurooppalaisittain kansainvälistyneinä.

Miltä siis Euroopan unionin ydin Strasbourg näytti? Opiskelijat kirjoittivat Euroscola-matkasta reportaasin, jonne koottiin parhaimmat palat reissusta ja kokemuksia Euroopan parlamentista. Reportaasi löytyy opiskelijamedia Pomedian verkkosivuilta (pomedian.fi) tai alla olevasta QR-koodista.

TEE
KURKKAUS
REISSUUN

Opiskelijat lähdössä matkalle.

Luontoihmiselle Etelä-Pohjanmaa tarjoaa monimuotoisuudellaan muutakin kuin lakeuksia

 Teksti & Kuvat: Niko Halonen, vaikuttaja ja yrittäjä.

Etelä-Pohjanmaalta löytyy erityislaatuista ja monimuotoista luontoa. Maakuntalaiset pääsevät nauttimaan monista alueemme luontoreittikohteista, joista osa on mahdollistettu EU-rahoituksella. Päivi on yksi monista henkilöistä, joka tutustui Etelä-Pohjanmaan luonnon kautta.

Minua kiinnosti tietää, miten EU vaikuttaa maakuntalaisten luonnossa liikkumiseen täällä Etelä-Pohjanmaalla. Haastattelin aiheesta Etelä-Pohjanmaalle vuoden 2016 alussa muutannutta **Päivi Halosta**. Hän tutustui maakuntaan nimenomaan luontopoluilla liikkumalla ja etsimällä kohteista tietoa aktiivisesti internetistä.

Lakeuksia ja peltoja, mutta mitä muuta?

Savosta muuttaneella Päivillä on ollut lapsuudesta saakka käsitys, että Etelä-Pohjanmaa on kuin pieni Hollanti, vain pitkiä peltoja. Päivi kertoo haastattelussaan, että muutettuaan Etelä-Pohjanmaalle hänelle avautuivat aivan uudenlaiset näkymät ja kasvot alueesta: luontoreitit maakunnassa ovat upeita ja hyvin huollettuja. Hän kertoi, että hyvillä ja turvallisille reiteille on mukava pistäytyä luontoon.

Erilaisia reittejä jokaiselle

Etelä-Pohjanmaalta löytyy useita kävelykipinä nostattavia reittejä ja joukossa on myös esteettömiä elämysliikuntareittejä. Esimerkiksi Paukanevan pitkospuut, Jouppilanvuoren elämysportaati, Prännin patikka, Kuuden tähden reitistö, Arpaisten reitti, Paalijärven patikkareitti sekä Lauhanvuoren ja Kauhaneva-Pohjankankaan kansallispuistot ovat ainakin osittain saaneet rahoitusta EU:lta. Näin voidaan todeta, että EU-rahoituksesta ovat hyötynneet kaikki näissä kohteissa liikkuvat.

EU:n rahoitus on turvattu

Päivi näkee tärkeänä, että EU-rahoitus turvataan tulevaisuudessakin luonnon osalta. Hän toivoo, että asian merkitys ymmärretään eikä nykyisessä

ja tulevissa hallituksissa tehtäisi leikkauksia esimerkiksi alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen.

– Leikkaukset kansallisiin maaseudun kehitysvaroihin pienentävät myös EU:n rahoitusosuuksia. Se voi puolestaan tyrehtyttää luontoreittien kehittämistä, pohdiskelee Päivi.

Päivi pääsi tutustumaan Green Caren Metsävoimaa järjestötoimintaan -hankkeeseen kesällä 2022. Green Care on luontoon ja maaseutu ympäristöön liittyvää ammatillista toimintaa, jolla edistetään ihmisten hyvinvointia, elämänlaatua ja aktivoidaan ihmisten luontosuhdetta. Tämäkin hanke olisi jäänyt toteutumatta ilman Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston rahoitusta.

– Kun puhutaan luonnosta, on hyvä nostaa esiin myös luonnon vaikutuksia hyvinvoinnille. Hankkeen järjestämässä tilaisuudessa tehtiin ohjatusti ryhmässä erilaisia luonnon hyvinvointivaikutukseen liittyviä harjoitteita. Metsässä järjestettävät tapaamiset voittivat sisätiloissa järjestettävät koontumiset mennessä tullen, valaisee Päivi.

Etelä-Pohjanmaan luonto on ainutlaatuinen

Alueemme luontomaisemiin kuuluvat niin suuret joet sivuhaaroinen kuin laajat keidasmaisemat suoyhdistelmät ja karunpuoleiset metsät. Järviä on vähäisesti. Toki meillä sijaitsee geologisesti koko maailman laajuudessa merkittävä Lappajärvi, jolle haetaan Unesco-kelpoisuutta. Etelä-Pohjanmaalta löytyy suojeltuja ja arvokkaita lajeja ja lajikkeita, kuten liito-oravia, viitasammakkoja, jokihelmisimpukoita eli raakkuja ja nummirahkasammalta. (Lähde: Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus)

1. Pyöräilyä maastossa.

EU suojelee luontoa ja sen monimuotoisuutta

EU on jo pitkään tunnustanut tarpeen suojella luontoa ja biodiversiteettiä. Luonnon tila EU:ssa on heikkenemässä hurjaa vauhtia, ja erilaisten lajien populaatiot ja niiden elinympäristöt pienenevät. EU:ssa on jo vuosikymmenten ajan suojeltu luontoa lintu- ja luontotyyppidirektiiveillä, joiden nojalla on suojeltu yli 2000 lajia ja luonnonaluetta. (Lähde: Eurooppa-neuvosto).

Luonnosta hyppy osaamisen teemavuoteen

Voisi ajatella, että osaamisen teemavuosi ja luonnon kytkeytyneisyys toisiinsa ovat jotenkin kovin kaukainen asia. Vaikka teemavuosi painottuu lähinnä yrityksiin ja heidän tarpeisiinsa löytää osavaa työvoimaa, on myös yksilöllinen osaaminen tärkeää. Luonnossa liikkuminen tarjoaa kaikenikäisille monipuolista luonto-osaamista, kuten sienten, eläinten ja puulajien tunnistamista. Luonnossa liikkuessa huonokin suuntaa-aste voi kehittyä, mistä on varmasti hyötyä myös ihan arki- ja työelämässä. Mielestäni kaikenlaisella osaamisella on merkitystä eikä osaamista voi koskaan kehittää liikaa.

 "HYVILLE JA TURVALLISILLE REITEILLE ON MUKAVA PISTÄYTYÄ LUONTOON."
-PÄIVI HALONEN

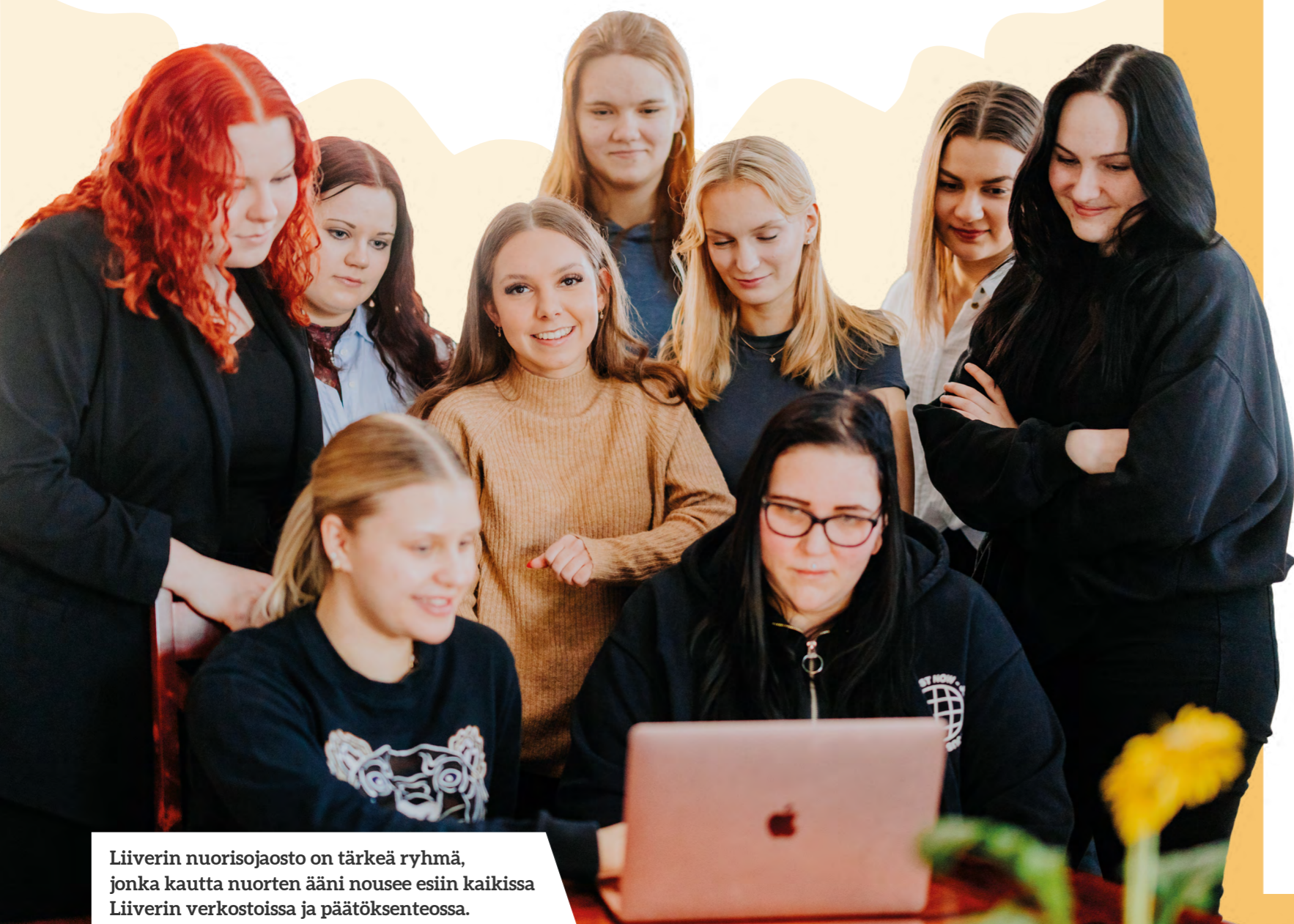
2. Paukanevan luontoreitti. Kuva: Sanna Inkeri.

3. Ohrakosken kota Ähtärissä.

❖ Teksti: Noora Riippi, osallisuussuunnittelija, Leader Liiveri.

Liiveri tukee nuorten kansainvälisyyttä ja vaikuttamismahdollisuuksia

Liiverin nuorisajaosto on tärkeä ryhmä, jonka kautta nuorten ääni nousee esiin kaikissa Liiverin verkostoissa ja päätöksenteossa.

Liiverin nuorisajaosto on vuodesta 2011 toiminut, vuosittain uudistuva nuorten vaikuttajaryhmä. Nuorisajaosto edustaa alueen nuorten ääntä, ideoi ja toteuttaa nuorten tapahtumia sekä arvioi kaikki Liiverin Nuoriso-Leader-projektit. Nuorisajaostossa on edustajia kaikista Liiverin toiminta-alueen kunnista.

– Nuorten ääni on tärkeää saada kuuluviin, koska nuoret ovat heitä koskevissa asioissa parhaita asiantuntijoita. Nuorisajaosto on erittäin tärkeä ryhmä, koska sen kautta nuorten ääni nousee esiin kaikissa Liiverin verkostoissa, Liiverin toiminnanjohtaja **Sinikka Koivumäki** kertoo.

Kehittämisyhdistys Liiveri ry on Seinäjoen, Ilmajoen ja Jalasjärven alueen Leader-ryhmä, eli paikallinen kehittäjätaho, joka tekee yhteistyötä alueen asukkaiden, yritysten ja julkisorganisaatioiden kanssa. Liiveri rahoittaa erilaisia kehittämishankkeita niin yhteisöille kuin yrityksille ja tarjoaa neuvontaa ja ohjausta alueen kehittämiseen ja yrittäjyyteen liittyvissä asioissa. Liiverin yritystukea voivat hakea niin alkavat kuin toimivat yritykset ja kyseessä voi olla yrityksen käynnistäminen, kehittäminen tai investoinnit. Yhteisöt voivat hakea tukea alueen kehittämiseen, investointeihin, koulutukseen sekä selvityksiin.

– Meillä on tavoitteena edistää myös nuorten parissa työskentelevien verkostoitumista Liiverin alueella. Liiveriin kannattaa olla yhteydessä, jos kaipaa tukea uusille ideoille, Liiverin osallisuussuunnittelija **Noora Riippi** kannustaa.

Liiveri tekee monipuolista kehittämissuorituksia nuorten parissa osallistamalla kansainvälisiin hankkeisiin, joiden kautta alueen nuoret ovat päässeet osallistumaan opintomatkoille eri Euroopan maihin. Syksyllä 2022 toteutettiin Seinäjoen nuorisopalveluiden kanssa yhteistyössä Erasmus+ -projekti, jossa alueen nuorten parissa työskentelevät osallistuivat opintomatkalle Ruotsiin Leader Östra Skaraborgin alueelle. Liiverin nuorisajaosto osallistui toukuussa 2023 Lysekilissä, Ruotsissa järjestettävälle Young Rural Camp -leirille yhdessä ruotsalaisten Leader-nuorten kanssa.

Tänä syksynä ja talvena Liiveri järjestää myös esimerkiksi nuorten ja paikallispäättäjien tapaamisia yhteistyössä muiden paikallisten tahojen, kuten EU-tietokeskuksen ja kuntien nuorisotoimien kanssa.

– Tapaamisten ideana on lisätä nuorten ja päättäjien välistä vuoropuhelua sekä tuoda nuorten ääntä kuuluviin paikallisessa päätöksenteossa, Riippi kertoo.

Seuraamalla Liiverin verkkosivuja www.liiveri.net, Facebook- ja Instagram-tilejä [@leaderliiveri](https://www.instagram.com/leaderliiveri), pysyt kärryillä ajankohtaisista asioista ja tulevista tapahtumista. Kannattaa ottaa seurantaan myös Liiverin nuorisajaoston oma Instagram: [@liiverin_nuoret](https://www.instagram.com/liiverin_nuoret).

Nuoret ja päättäjät tapasivat Wilholassa

Teksti: Sofianna Massinen,
Leader Liiverin nuorisajaoston jäsen.

Liiverin ja Suupohjan nuorisajaostot sekä Etelä-Pohjanmaan EU-tietokeskus järjestivät 5. syyskuuta 2023 "Putsaa pöytä päättäjillä" -tapahtuman, jossa nuoret saivat esittää kysymyksiä päättäjilleen. Lisäksi oli tarjolla EU:n tietokeskuksen tarjoamat pizzat, sekä mahdollisuus pelailta päättäjien kanssa. Tapahtuma järjestettiin Jalasjärven nuorisotalo Wilholassa.

Paikalla nuorten kysymyksiin oli vastaamassa Kurikan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja **Sami Keskinen**, sivistysjohtaja **Päivi Hernesmaa**, ja kirjastotoimenjohtaja **Jonna Saarijärvi**. Pizzaja odotellessa ilta alkoi päättäjien esittelyllä. Heiltä kysyttiin lempiruokaa ja pienen mietinnän jälkeen vastaukseksi saatiin muun muassa lasagne, uunimakkara, makaronilaatikko ja fetasalaatti.

Pizzojen suuri suosio yllätti, ja kaikki pizzat syötiin loppuun. Syömisen lomassa nuoret vastasivat muutamiiin kysymyksiin. 13-vuotias Aili kertoi heidän vain sopineen kavereiden kanssa, että nyt lähdetään Wilholaan ja samalla tänne tapahtumaan. 13-vuotiaat Manna ja Jenny vastasivat, että päättivät muuten vain tulla nuorisotilalle kavereiden kanssa. Adalmiina 13 v. totesi, että parasta tapahtumassa oli ehdottomasti pizzatarjoilut.

Nuorisajaostojen ja EU-tietokeskuksen infopisteillä oli jaossa erilaisia esitteitä, karkkia, heijastimia, kyniä ja vihkoja. Lisäksi siellä sai osallistua nuorisajaostojen arvontaan, jossa palkintona oli pizzalahjakortti. Myös EU-tietokeskuksella oli oma arvonta, jossa EU-aiheisen ristikon täyttämällä oli mahdollista voittaa yllätyspalkinnon.

Tapahtumassa oli aikaa myös rentoon pelailuun ja jutusteluun päättäjien kanssa. Kaiken kaikkiaan tapahtumaan osallistui paljon nuoria ja nuorisotilalla olikin tiistai-illaksi huima määrä kävijöitä. Tunnelma tapahtumassa oli loistava ja nuoret viihtyivät hyvin. Järjestäjät kuvailivat illan sujuneen kokonaisuudessaan onnistuneesti.

**PUTSAA PÖYTÄ PÄÄTTÄJILLÄ
-TAPAHTUMIA TULLAAN
JÄRJESTÄMÄÄN MYÖS
MUUALLA MAAKUNNASSA.**

1.

2.

3.

4.

NUORET KYSYVÄT, PÄÄTTÄJÄT VASTAAVAT

1. MITEN SINUUN SAA OTETTUA YHTEYTTÄ?

Jonna: Whatsapp, puhelinsoitto, kirjastolla käyminen, (some).

Päivi: puhelinsoitto, sähköposti, Whatsapp.

Sami: puhelinsoitto, "hihasta nykäiseminen", snapchat ("vaikka en osakaan käyttää sitä")

2. MILTÄ TUNTUU OLLA TAPAHTUMASSA NUORTEN KANSSA?

Jonna: "Kiva nähdä taas nuoria ja nuoret olivatkin rakas osa entistä työtä kirjastossa."

Päivi: "Ihan kivaa on ollut ja onkin kokemusta nuorten parista, kun toimin aikoinaan yläasteen rehtorina."

Sami: "Mukavaa! Suostuin heti, kun pyydettiin."

3. MITEN HUOMIOIT NUORET TYÖSSÄSI?

Jonna: tavalliset arjen kohtaamiset kirjastolla, lukuvinkkaukset, paljon eri palveluja kirjastolla, muuhunkin kuin lukemiseen liittyviä.

Päivi: paljon maksuttomia tapahtumia.

Sami: nuorten olosuhteisiin panostaminen ja rahoitus, kuten rakennusten kunnostaminen (esimerkiksi nyt uusi koulu ja kuplahallin kunnostus), lisäksi esimerkiksi yksi 7-luokka lisää, jotta luokkien koot eivät ole liian suuria

Kuva 1. Nuorten kysymyksiin oli vastaamassa Kurikan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Sami Keskinen (oikealla), sivistysjohtaja Päivi Hernesmaa (keskellä) ja kirjastotoimenjohtaja Jonna Saarijärvi (vasemmalla).

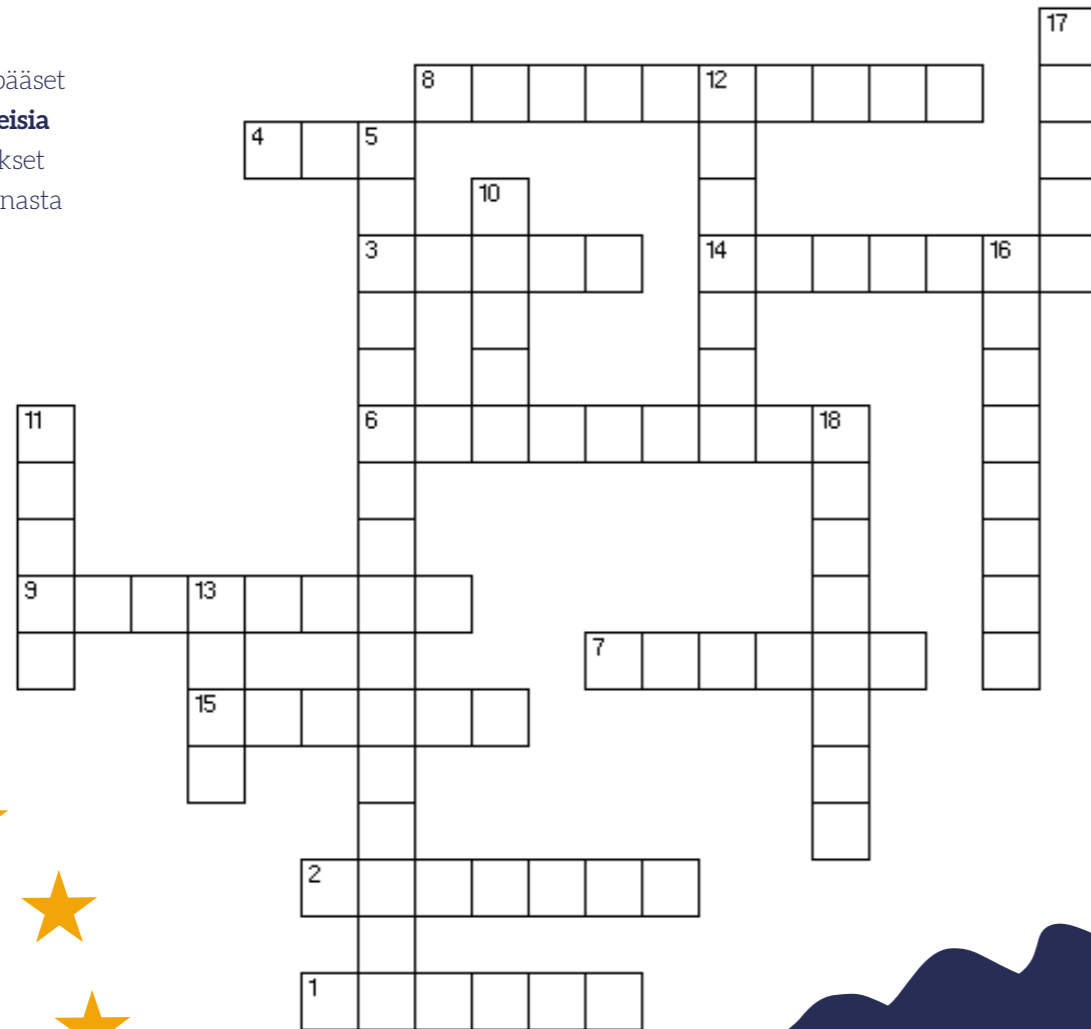
Kuva 2. Nuoria hakemassa pitsaa.

Kuva 3. Kuvassa vasemmalta lähtien Suupohjan nuorisajaostosta Onerva, Liiverin nuorisajaostosta Karoliina, EU-tietokeskuksesta Julia ja Liiveristä Noora.

Kuva 4. Nuoret pelailemassa blackjackia yhdessä Sami Keskinen kanssa.

Päihitä EU-sanaristikko!

Tässä sanaristikossa pääset ratkaisemaan **EU-aiheisia sanoja**. Oikeat vastaukset löytyvät sivun alareunasta väärinpäin.

VIHJEET

Pysty:

- Asiakirja, jossa määritellään EU:n tasolla pätevät perusoikeudet.
- EU:n jäsenvaltio, jonka naapureina ovat sekä Saksa että Liettua.
- Komission toimikausi on __ vuotta.
- EU-lipun perusväri.
- EU:n virallinen valuutta.
- Eurooppa-päivää vietetään tässä kuussa.
- Mikä muoto löytyy EU-lipusta?
- Yleiset poliittiset suuntaviivat unionin kehitykselle antaa Eurooppa-_____.

Vaaka:

- Euroopan parlamentissa järjestetään nämä 5 vuoden välein.
- EU:lla on keskuspaikka kahdessa kaupungissa - tämä on toinen niistä.
- EU:n arvoja ovat ihmisarvo, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltioperiaate, ihmisoikeudet ja _____.
- Euroopan parlamentin jäseniä kutsutaan tällä lyhenteellä.
- Euroopan teemavuoden aihe vuosina 2023-2024.
- EU:n jäsenvaltio, jonka pääkaupunki on Nikosia.
- Komission jäseniä kutsutaan tällä nimellä.
- Alue, jonka tarkoituksena on helpottaa henkilöiden vapaata liikkumista Euroopan unionin alueella.
- Maa, joka on EU:n ja euroalueen jäsen, mutta ei Schengen-alueen jäsen.
- Pinta-alaltaan suurin EU-maa.

VASTAUKSET

Pysty: 5. Perusoikeuskirja 10. Puola 11. Viisi 12. Sini 13. Euro 14. Irlanti 15. Ranska.
Vaaka: 1. Vaalit 2. Bryssel 3. Rauhla 4. Mep 5. Osaaminen 6. Pinta 7. Kypros 8. Komissio 9. Schengen 10. Euro 11. Sini 12. Sini 13. Euro 14. Irlanti 15. Ranska.

Millaisessa Euroopassa sinä haluaisit elää?

Euroopan parlamentin vaalit järjestetään kesäkuussa 2024. Vaaleissa EU:n kansalaiset valitsevat edustajansa Euroopan parlamenttiin. Äänestämällä EU-vaaleissa pääset mukaan päättämään siitä, mihin Euroopan unioni keskittyy seuraavan viiden vuoden aikana. Mitä useampi äänestää, sitä vahvempi demokratia meillä myös on!

MIKSI ÄÄNESTÄÄ? MITÄ VAALIT OVAT KÄYTÄNNÖSSÄ? TUTUSTU EU-VAALEIHIN OSOITTEESSA elections.europa.eu/fi

EU-vaalit 2024

Julia Haapasaari
viestintäsuunnittelija
0400 241 813

EuropeDirectEP

EuropeDirectEP

EuropeDirect_EP

EUROPE DIRECT
Etelä-Pohjanmaa

**Onko sinulla kysyttävää
Euroopan unionista (EU)?
Haluatko osallistua
keskusteluun Euroopan
tulevaisuudesta?**

Ota rohkeasti yhteyttä!
Etelä-Pohjanmaan EU-tietokeskus
selvittää, miten EU vaikuttaa
maakuntaamme ja sen
asukkaiden elämään.

Olemme osa Euroopan laajuista
Europe Direct -verkostoa. Suomessa
toimii vuoden 2024 alusta lähtien
yhdeksän tiedotuspistettä ja
Euroopassa tiedotuspisteitä on
yli 400. Verkostoa hallinnoi ja
rahoittaa Euroopan komissio.

Yhteystiedot:
eu-tietokeskus@etela-pohjanmaa.fi

Kampusranta 9 C,
60101 Seinäjoki

www.epliitto.fi/eu-tietokeskus